

Brief 12

Birdlip

19 juli, 1941

Enkele gedachten over de oorlog vanuit het standpunt van het werk.

Deel II – Alles wat op geweld is gebaseerd, brengt alleen maar nieuw geweld voort. Geen enkele school die echt wil onderwijzen, leert geweld aan. Zelfs de Hatha-Yoga-scholen en de soms dubieuze Ju-Jitsu-scholen onderwijzen geen geweld, maar leren juist hoe je geweld kunt overwinnen. Dat wordt vaak verkeerd begrepen. In veel Hatha-Yoga-scholen gaat er een heleboel mis en is er veel nutteloos. De gewone mens is van nature gevoelig voor geweld. Daardoor beïnvloedt hij de krachten van de planeten op een manier die tot oorlog kan leiden. Die invloeden zijn op zichzelf niet goed of slecht. Het is de innerlijke toestand van de mens die bepaalt of ze zich uiten als iets positiefs of negatiefs. De mens moet het geweld in zichzelf *leren* overwinnen. Dit is een groot en belangrijk probleem. Voordat iemand kan begrijpen wat dat werkelijk betekent, moet hij eerst onderzoeken waar zijn neiging om zich te identificeren zijn oorsprong vindt. Oorlog bestaat omdat geweld het fundament vormt van de menselijke natuur. Hij ontvangt invloeden die hij niet kan verwerken of begrijpen, door zijn beperkte en onontwikkelde ontvankelijkheid. Daardoor raken die invloeden vervormd en komen ze tot uiting als irritatie, woede en uiteindelijk geweld. De mens functioneert als een slecht afgestemde zender. Hij vangt signalen op, maar stuurt ze verkeerd door. Zijn destructiviteit komt voort uit het feit dat hij op een verkeerde manier uitzendt. Pas wanneer iemand zich bewust wordt van de kleine, terugkerende patronen in zijn eigen leven en zich daar niet meer mee identificeert, kan hij beginnen zijn leven in beperkte mate te veranderen. Hij leert beter te sturen en maakt zich langzaam los van de automatische machinerie van het bestaan en de raderen die om hem heen draaien. Als meer mensen dat zouden doen, zouden planetaire invloeden minder snel tot oorlog leiden. Mensen zouden dan beter weerstand kunnen bieden aan hun drang tot geweld.

Wanneer er een oorlog uitbreekt, vinden mensen altijd redenen om die te rechtvaardigen. Ze gaan ermee akkoord en voelen alsof ze er vrijwillig aan moeten deelnemen. In werkelijkheid is oorlog een *immense collectieve kracht*, een draaikolk die hen meesleurt en hen het gevoel geeft dat ze uit vrije wil

handelen. Zelfs wanneer iemand zich gedwongen voelt om te handelen binnen zo'n noodsituatie, moet hij de natuur blijven dienen. Maar wie Karma Yoga beoefent, hoeft de natuur niet te dienen in de gewone zin van het woord. Dat betekent dat hij zich niet identificeert met wat hij doet, ook niet met wat hij moet doen. Wanneer iemand denkt dat wat hij doet goed is, identificeert hij zich ermee. Hij wil dan erkenning of een beloning voor zijn zogenaamd verdienstelijke daden. Alleen oefenen in niet-identificatie kan werkelijk iets opleveren, het dienen van de natuur niets. Er bestaat geen erkenning of beloning voor het vermogen om je niet te identificeren. Innerlijk werk levert geen uiterlijke beloningen op. Wat je op dit vlak doet, is alleen aan jou bekend. Wanneer iemand iets wordt gevraagd in zijn rol als een goed huishouder, moet hij zo goed mogelijk doen wat van hem wordt verwacht. Een goede huishouder is iemand die zijn verantwoordelijkheden aanvoelt en ernaar handelt, maar die niet blind gelooft in het leven zelf. Op het eerste gezicht klinkt dat vreemd. Laten we kijken wat dit volgens het werk nu betekent. In deze context is een goede huishouder iemand die bewust en gewetensvol handelt. Als hij bijvoorbeeld zijn beroep uitoefent, doet hij dat niet uit eigenbelang, niet uit angst om zijn reputatie te verliezen en ook niet om winst te maken. Hij handelt niet vanuit geloof in het leven, maar omdat hij het leven ziet zoals het is. Hij probeert er op een verantwoordelijke manier te handelen. Hij doet misschien de juiste dingen, maar niet altijd vanuit de juiste intentie en juist daar begint zijn ontwikkeling. Daarom is het zogenoemde pad, namelijk *'De weg van de goede huishouder'*, zo lang en vraagt om steeds terugkerende inspanningen. Veel mensen vervullen hun plicht niet uit geloof in het leven, maar onder invloed van erkenning, beloning, macht, geld of de aantrekkingskracht van een ideaal. Ze zien hun daden als hun eigen verdienste. Door hun houding ten opzichte van het leven kunnen ze soms de indruk wekken dat ze niet geïdentificeerd zijn, maar in werkelijkheid zijn ze dat wel op hun eigen manier. Toch zijn ze waardevol voor de samenleving en geven ze vaak de indruk oprecht te handelen. Voor zichzelf lijken ze eerlijk en oprecht. Wanneer er werkelijk iets moet worden opgeofferd, beginnen ze te aarzelen en vinden ze excuses om niet te handelen. Ze maken deel uit van het leven, maar geloven er niet echt in. *'De weg van de goede huishouder'* is lang, omdat wat goed is in zulke mensen van binnenuit moet worden getransformeerd. Hun goedheid moet echt en wezenlijk worden. Een mens kan uiterlijk een goed mens lijken, uit gewoonte, vanuit zijn persoonlijkheid, maar innerlijk is zijn goedheid slechts schijn.

Wie zijn plicht vervult zoals een goede huishouder dat doet, lijkt dicht bij handelen zonder identificatie te komen. Maar in werkelijkheid staat hij daar nog heel ver vanaf. In de evangeliën was het Christus die de goede huishouder vooral bekritiseerde toen hij zich tegen de Farizeeën keerde. Lees zelf wat daarover wordt gezegd, over hun verdienste en hun houding. Misschien viel Christus hen juist zo scherp aan omdat zij degenen waren die het hadden kunnen begrijpen en die het meest waardevol hadden kunnen zijn. Zoals je weet, richt dit werk zich tegen de valse persoonlijkheid, omdat die niet echt is. Dit kan niet de basis zijn voor echte innerlijke groei. Er valt nog veel meer hierover te zeggen, maar wat nu al is gezegd, is genoeg om je aan het denken te zetten over het thema oorlog, en over hoe je die kunt begrijpen vanuit de ideeën van dit werk.

Psychologische Commentaren op de leer van Gurdjieff - Deel 1 - Maurice Nicoll
P. 45-46 – Red Wheel/Weiser